

Oznámení protiprávního jednání

Základní informace týkající se přijímání oznámení a následných opatření dle zákona č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů, v podmínkách města Uherské Hradiště.

Ke stažení:

[Zákon o ochraně oznamovatelů, soubor typu pdf, \(186,98 kB\)](#)

Ochrana oznamovatelů

Ochrana oznamovatelů protiprávního jednání byla do 31.07.2023 upravena směrnicí Evropského parlamentu a rady (EU) 2019/1937 ze dne 23. října 2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie. Již za účinnosti této směrnice byly v podmínkách města Uherské Hradiště zavedeny vnitřní oznamovací systém, interní předpisy a osoba příslušná k řešení oznámení. Ode dne 01.08.2023 je účinný zákon č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů (dále jen "zákon"), kterým je výše uvedená směrnice zapracována do právního řádu České republiky.

Hlavním cílem ochrany oznamovatelů je umožnit odhalovat protiprávní jednání odehrávající se na pracovišti nebo při výkonu pracovní (či jiné obdobné) činnosti, o kterých zaměstnanci a osoby v podobném postavení za normálních okolností zaměstnavatele nebo příslušné orgány neinformují, a to zejména ze strachu ze ztráty zaměstnání či jiného postihu.

Kdo je oprávněn oznámení učinit

Oznamovatelem ve smyslu zákona může být **fyzická osoba**, která podá oznámení o možném protiprávním jednání, k němuž došlo nebo má dojít v rámci města Uherské Hradiště, pro které oznamovatel, byť zprostředkovaně, vykonával nebo vykonává práci nebo jinou obdobnou činnost, nebo s městem byl nebo je v kontaktu v souvislosti s výkonem práce nebo jiné obdobné činnosti.

Souvislost s prací nebo jinou obdobnou činností je dána zejména tehdy, pokud se oznamovatel o protiprávním jednání dozvěděl:

- při výkonu práce pro město Uherské Hradiště (na základě pracovní smlouvy či dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr),
- při výkonu práv spojených s účastí v právnické osobě s účastí města,
- při výkonu funkce člena voleného orgánu v právnické osobě s účastí města,
- při výkonu odborné praxe, stáže či v rámci dobrovolnické činnosti,
- při výkonu práv a povinností vyplývajících ze smlouvy uzavřené s městem, jejímž předmětem je poskytování dodávek, služeb, stavebních prací nebo jiného obdobného plnění.

Do kategorie osob, od kterých město Uherské Hradiště oznámení přijímat musí, tedy spadají ti, kteří u něj vykonávají jednu z výše uvedených činností. Od osob, které do žádné z těchto kategorií nespadají, a o

protiprávním jednání se dozvěděli např. v běžném občanském životě, bude oznámení dle svého obsahu vyřízeno mimo režim zákona.

Aby byla oznamovateli přiznána ochrana dle zákona, musí se v oznámení **ztotožnit** (§ 2 odst. 2 zákona). Oznámení tedy musí obsahovat údaje o jménu, příjmení a datu narození, nebo jiné údaje, z nichž je možné dovodit totožnost oznamovatele.

Jakých oblastí se oznámení musí týkat

Zákon definuje nejen okruh oznamovatelů, ale v § 2 taxativně i věcnou působnost. Jedná se o možné protiprávní jednání, které má znaky trestného činu nebo přestupku, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč, porušuje zákon o ochraně oznamovatelů nebo porušuje jiný právní předpis nebo předpis Evropské unie v oblasti např. veřejných financí, veřejného zdraví, ochrany životního prostředí, ochrany spotřebitele, hospodářské soutěže, ochrany osobních údajů, soukromí a bezpečnosti sítí elektronických komunikací a informačních systémů, nebo v oblasti veřejných dražeb a zadávání veřejných zakázek - podrobně viz § 2 odst. 1 písm. d) zákona.

Jak lze oznámení učinit

Příjem oznámení je umožněn interně prostřednictvím **vnitřního oznamovacího systému** města Uherské Hradiště (dále jen "VOS"), a to jedním z následujících způsobů:

- vhozením oznámení do **pevné schránky** umístěné u služebního vchodu do budovy Městského úřadu Uherské Hradiště (z ulice Hradební)
- **telefonicky** na čísle 739 488 454 (telefonické oznámení může být po přechozím odsouhlasení nahráváno)
- **osobně** příslušné osobě na Městském úřadě Uherské Hradiště, právním odboru, oddělení právním, v kanceláři č. 310
- **písemně** na adresu podatelny: Městský úřad Uherské Hradiště, Masarykovo nám. 19, 686 01 Uherské Hradiště (obálka s oznámením musí být opatřena heslem: "NEOTVÍRAT - Pouze k rukám příslušné osoby")
- prostřednictvím **on-line schránky důvěry** dostupné na adrese <https://www.nntb.cz/c/aaaa00aa>; tento kanál je preferovaný a oznamovateli poskytuje největší kontrolu nad řešením oznámení a umožňuje navazující obousměrnou komunikaci mezi oznamovatelem a řešitelem oznámení. Aplikace umožňuje také podání **anonymního oznámení, které ovšem nespadá pod zákon o ochraně oznamovatelů**. Návod na použití on-line schránky důvěry ke stažení: [Návod na používání NNTB, soubor typu pdf, \(404,01 kB\)](#).

Oznámení je možno učinit rovněž **externě** prostřednictvím **oznamovacího systému ministerstva spravedlnosti** (dále jen "EOS").

Oznámení je možno učinit rovněž jeho **uveřejněním** za podmínek dle § 7 odst. 1 písm. c) zákona.

Kdo se bude oznámením zabývat

Řešitelem oznámení, to je osobou příslušnou k přijetí oznámení, jeho přezkoumání a navržení odpovídajících nápravných opatření v souladu s vnitřním předpisem města Uherské Hradiště je zaměstnankyně města zařazená do Městského úřadu Uherské Hradiště, právního odboru, oddělení právního **JUDr. Nikola Mazáčová** (dále i jen "řešitel" nebo "příslušná osoba").

Co se děje s přijatým oznámením

O přijetí oznámení bude oznamovatel vyrozuměn do 7 dnů od doručení oznámení, nejde-li o anonymní oznámení, které neumožňuje obousměrnou komunikaci.

Příslušná osoba posoudí důvodnost oznámení a písemně vyrozumí oznamovatele o výsledcích posouzení do 30 dnů ode dne přijetí oznámení. V případech skutkově nebo právně složitých lze tuto lhůtu prodloužit až o 30 dnů, nejvýše však dvakrát.

Pokud dojde příslušná osoba k závěru, že nejde o oznámení ve smyslu zákona, vyrozumí o této skutečnosti oznamovatele bez zbytečného odkladu.

Je-li oznámení vyhodnoceno jako důvodné, příslušná osoba městu navrhne opatření k předejití nebo nápravě protiprávního stavu. O přijatém opatření příslušná osoba bez zbytečného odkladu písemně vyrozumí oznamovatele.

Mlčenlivost o obsahu oznámení

Řešitel oznámení zachovává mlčenlivost o skutečnostech, které se dozvěděl při výkonu své činnosti, zejména o informacích uvedených v oznámení. Řešitel neposkytne třetí osobě informace, které by mohly ohrozit účel činění oznámení. Tím není dotčeno oprávnění řešitele informovat příslušné osoby v rámci města Uherské Hradiště (funkcionáře či zaměstnance) o zjištěných porušeních tak, aby mohlo být přijato efektivní nápravné opatření.

Ochrana totožnosti oznamovatele

Řešitel oznámení zajišťuje, že nedojde k prozrazení totožnosti oznamovatele, dalších chráněných osob dle § 4 odst. 2 písm. a) až h), ani jiných osob uvedených v oznámení. Totožnost těchto osob může řešitel oznámení sdělit třetí osobě pouze s jejich souhlasem nebo v případech, kdy je k takovému sdělení povinen na základě zákona (např. v případě dožádání ze strany orgánů činných v trestním řízení); v takovém případě o takovém postupu a důvodech sdělení totožnosti informuje oznamovatele a umožní mu, aby se k takovému postupu vyjádřil.

Jakou poskytuje zákon ochranu oznamovateli

V případě, že kdokoliv učiní vůči městu Uherské Hradiště oznámení, je chráněn před odvetným opatřením ze strany města Uherské Hradiště. Odvetným opatřením se rozumí jakékoli jednání nebo opomenutí v

souvislosti s prací nebo jinou obdobnou činností oznamovatele, které bylo vyvoláno učiněním oznámení a které oznamovateli nebo osobě podle § 4 odst. 2 písm. a) až h) může způsobit újmu, to je zejména rozvázání pracovního poměru, neprodloužení pracovního poměru na dobu určitou, odvolání z místa vedoucího zaměstnance, změna pracovní doby, snížení mzdy, platu nebo odměny, přeložení či převedení na jinou práci, vyžadování lékařského posudku, neumožnění odborného rozvoje atd.

Výjimky, kdy oznamovateli ochrana dle zákona nenáleží a kdy může být sám postižen pro protiprávní jednání:

- pokud učiní oznámení vědomě nepravdivé,
- pokud učiní oznámení jiným způsobem, než v souladu se zákonem (přes VOS, EOS nebo uveřejněním za podmínek v zákoně uvedených),
- pokud v oznámení uvede "chráněné" informace, které jsou dle zákona z oznamování vyňaty - jde o případy, kdy by oznámení zasahovalo do podstatných bezpečnostních zájmů ČR nebo některých typů smluvních a zákonných povinností, zejm. povinnosti mlčenlivosti právnických a lékařských profesí (netýká se bankovního tajemství, smluvní povinnosti mlčenlivosti, povinnosti mlčenlivosti dle daňového řádu a jiných předpisů - tyto skutečnosti oznámit lze).

V případě podání anonymního oznámení náleží oznamovateli a osobám uvedeným v § 4 odst. 2 písm. a) až h) ochrana podle zákona od okamžiku, kdy jejich totožnost vyjde najevo tomu, kdo je může vystavit odvetnému opatření.

Zveřejněno 29. prosinec 2021, aktualizováno 30. srpen 2023, vytištěno 25. květen 2024